

EUB-11/2011.
(EUB-32/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2011. május 9-én, hétfőn, 12 óra 02 perckor
az Országház főemelet 61. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
Kármán András nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár tájékoztatója a konvergenciaprogramról, valamint a gazdasági kormányzás alapját jelentő hat jogszabálytervezet elfogadásával kapcsolatos fejleményekről	5
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>Kármán András beszámolója</i>	5
<i>Balczó Zoltán hozzászólása</i>	7
<i>Kármán András reflexiója</i>	8
<i>Kármán András tájékoztatójának folytatása</i>	8
<i>Kérdések</i>	10
<i>Kármán András válaszai</i>	12

Napirendi javaslat

1. Kármán András nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár tájékoztatója a konvergenciaprogramról, valamint a gazdasági kormányzás alapját jelentő hat jogszabálytervezet elfogadásával kapcsolatos fejleményekről

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Hörcsik Richárd** (Fidesz), a bizottság elnöke

Mile Lajos (LMP), a bizottság alelnöke

Bebes István (Fidesz)

Ékes József (Fidesz)

Gyopáros Alpár (Fidesz)

Ivanics Ferenc (Fidesz)

Lipők Sándor (Fidesz)

Dr. Mengyi Roland (Fidesz)

Dr. Szalay Péter (Fidesz)

Tessely Zoltán (Fidesz)

Dr. Vejkey Imre (KDNP)

Dr. Botka László (MSZP)

Káli Sándor (MSZP)

Dr. Molnár Csaba (MSZP)

Balczó Zoltán (Jobbik)

Bana Tibor (Jobbik)

Murányi Levente (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Firtl Mátyás (KDNP) dr. Vejkey Imrének (KDNP)

Dr. Braun Márton (Fidesz) Tessely Zoltánnak (Fidesz)

Nógrádi Zoltán (Fidesz) Bebes Istvánnak (Fidesz)

Ughy Attila (Fidesz) dr. Mengyi Rolandnak (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Kármán András nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár

(Az ülés kezdetének időpontja: 12 óra 02 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottsága ülését megnyitom. Tisztelettel és szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat, köszöntöm a napirendi pont előadóját, Kármán András államtitkár urat és köszöntöm az Országgyűlés munkatársait, a meghívott szakértőket és a sajtó igen tisztelt képviselőit.

A mai egyetlen napirendi pontunk megtárgyalása előtt az első teendőnk a határozatképesség megállapítása, az eseti képviseleti megbízásokat jelentek be: Mengyi Roland képviselő úr képviseli Ughy Attilát, Bebes István Nógrádi Zoltánt és Vejkey Imre Firtl Mátyás alelnök urat, aki külföldön tartózkodik. Megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes.

A második teendőnk a napirendi pont elfogadása. Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy az írásbeli meghívóban jeleztük, a mai ülésünkre egyetlen napirendi pontot terveztünk: Kármán András nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár tájékoztatója a konvergenciaprogramról, valamint a gazdasági kormányzás alapját jelentő hat jogszabálytervezet elfogadásával kapcsolatos fejleményekről. Tisztelettel kérdezem, hogy van-e valakinek ezzel kapcsolatban mondanivalója. *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs.

Szavázásra teszem fel a kérdést: Ki az, aki egyetért a napirendi pont megtárgyalásával? *(Szavazás.)* A jegyzőkönyv számára megállapítom, hogy egyhangú. Köszönöm szépen.

Kármán András nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár tájékoztatója a konvergenciaprogramról, valamint a gazdasági kormányzás alapját jelentő hat jogszabálytervezet elfogadásával kapcsolatos fejleményekről

Elnöki bevezető

Tisztelt Bizottság! Tisztelettel köszöntöm Kármán András nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár urat. Egyetlen napirendi pontunk van az előbb elmondottak értelmében.

Cséfalvay Zoltán stratégiai államtitkár az Európai ügyek bizottsága 2011. április 26-ai ülésén ismertette a kormány által április 13-án elfogadott és az Európai Bizottságnak április 15-én megküldött nemzeti reformprogram főbb elemeit. Az államtitkár urat egyúttal arra is felkértük, hogy a gazdasági kormányzás alapját jelentő hat jogszabálytervezetről is adjon számunkra felvilágosítást. Egyébként bizottságunk február 28-ai és március 28-ai ülésén az államtitkár úr beszámolt a hat jogszabálytervezetről, ahogy emlékszünk, az ezzel kapcsolatos folyó egyeztetésekről, valamint az ECOFIN március 15-ei ülésén elfogadott általános megközelítéséről.

Tisztelt Államtitkár Úr! Ma különösen arról szeretnénk tájékoztatást kapni, hogy hogyan alakulnak az Európai Parlamenttel való egyeztetések, melyek a frakciók álláspontjai, különösen az Európai Parlament szakbizottságának, a Gazdasági és monetáris ügyek bizottságának, ha jól emlékszem, április 19-én lezajlott, éjszakába nyúló, maratoni ülése után.

Tisztelt Képviselőtársaim! A napirendi pont előadóját kérem, hogy röviden számoljon be, és utána lehetőség adódik a kérdésekre. Köszönöm szépen. Az államtitkár úré a szó!

Kármán András beszámolója

KÁRMÁN ANDRÁS nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Ha megengedik, akkor kezdeném először a hatos jogszabállyal, lehetőséget adnék

kérdésekre, és utána pedig külön kezelném a konvergenciaprogramot. *(Dr. Molnár Csaba megérkezik az ülésre.)*

Ahogy azt elnök úr is ismertette, március 15-én a Tanácson belül a magyar elnökség egy általános megközelítést, tehát mondjuk így, egy előzetes megállapodást ért el a huszonhét tagállammal a hat jogszabály, a gazdasági kormányzás reformjáról szóló hat jogszabály kérdésében. A Parlamentben e mandátum kialakítására az ECON bizottság, a Gazdasági és pénzügyi bizottság jogosult, ők április 19-én szavazták meg a saját álláspontjukat; több mint kétezer módosító javaslatról kellett a Parlamentnek szavaznia, hatalmas munka volt. Azt kell látni, hogy megosztottak voltak politikailag a frakciók az egyes kérdésekben, és nagyon nehéz kompromisszumok árán jött létre a Parlamentnek ez a saját pozíciója. Ez azt is jelenti, hogy sajnos a tárgyalások során arra kell fölkészülnünk, hogy viszonylag kicsi a mozgástere a tárgyalópartnereinknek, hiszen olyan egymásnak ellentmondó elvárások vannak, egymásnak időnként ellentmondó elvárások vannak a frakciók álláspontja mögött, hogy nehéz a megszületett kompromisszumon módosítaniuk.

Mindjárt másnap, tehát április 20-án leültünk a Parlamenttel - a Bizottságot Marco Buti, general director képviselte és a magyar elnökség részéről pedig Györkös Péter nagykövettel képviseltük a tanácsi oldalt -, és megtartottuk az indító megbeszélését a tárgyalásnak. Igazából a tartalmi munka azonban a múlt héten kezdődött meg. Terveink szerint, ahogy ezt a múlt héten is tettük, két-három megbeszélést is tartunk minden héten a Parlamenttel, ezen a héten Strasbourgban, mert nem mindig van Brüsszelben a Parlament. Tehát egy nagyon intenzív munkára készülünk, de így is nagyon erős időnyomás alatt vagyunk, hiszen a június 9-ei plenáris ülésig meg kéne tudni állapodnunk a Parlamenttel ahhoz, hogy azt a parlament megszavazhassa és a magyar elnökség céljának megfelelően június végére ez a megállapodás létrejöjjön. Ehhez, még egyszer, nagyon nagy erőfeszítésekre van szükség és nagyon nagy rugalmasságra a tanácsi és a parlamenti oldalon egyaránt, hiszen azért sok fontos kérdésben máshol állnak az álláspontok. Abszolút a teljeskörűség nélkül csak néhány fontos pontot említenék, ahol fontos és nehéz tárgyalásokat várok, ilyen kérdés a szavazásnak a rendje a Tanácsban. Ebben a kérdésben a Tanács álláspontja világos, hogy pénzügyi szankciókról úgynevezett fordított minősített többségi szavazás van, de a normál döntéseknél normál szavazási rend van. A Parlament ez utóbbi esetben is számos helyen szeretne fordított minősített szavazást bevezetni, ami tulajdonképpen azt jelenti, hogy a Bizottságnak a javaslatát csak minősített többséggel tudná megvétózni a Tanács, és egyébként a Bizottságnak az ajánlása, a javaslata automatikusan átmenne. Tehát ez egyértelmű hatalomeltolódást jelentene a Tanácstól a Bizottság felé.

A másik ilyen pont, ahol több vitára számítok: az európai szemeszter és a EU-2020 célok megjelenítése a jogszabályokban. Itt a Parlament szeretné explicitebben látni a jogszabályokban az európai félév, az európai szemeszter menetrendjét, és szeretne több utalást látni az EU 2020-célokra. Ennek egy része szerintem érthető és támogatható, ugyanakkor nagyon kell arra figyelni, hogy az a makroegyensúlytalansági felvigyázás, ami itt a jogszabályokban szerepel, nem azonos az EU 2020-szal. Tehát azt az indikátorhalmazt, ami alapján majd azt fogjuk vizsgálni, hogy melyik tagországban van egyensúlytalanság, azt semmiféleképpen nem szabad összekeverni az EU 2020 indikátoraival és ezekkel a célokkal. Tehát itt is nagyon körültekintő módon kell eljárni, és okos módon kell tudni ezeket kezelni.

Egy másik fontos kérdés, ami biztos, hogy előjön a tárgyalások során: a bírságok kérdése. Itt a Parlament a Tanácsnál és a Bizottságnál is radikálisabb álláspontot foglal el, amennyiben magasabb bírságot szeretne például a makrogazdasági egyensúlytalanság esetére, külön, a GDP 0,5 százalékának megfelelő bírságot vezetne be a statisztikai adatcsalások esetére, és egyéb, például kamatozó betét elhelyezését is szükségesnek tartaná a makroegyensúlytalansági szabályok esetében. *(Mile Lajos és Tessely Zoltán megérkeznek a bizottság ülésére.)*

Én azt gondolom, hogy nagyon körültekintően kell ezekkel a javaslatokkal is eljárni, hiszen nem célunk az, hogy egy: olyan mértékű bírságok kerüljenek bele a szabályokba, hogy végül azért ne kerüljenek alkalmazásra, mert nagyon súlyos lenne ezeknek a hatása. Kettő: figyelembe kell azt venni, hogy prociklikusak lehetnek ezek a hatások, tehát egy túl nagy bírság esetén éppen azt az országot sújtjuk, amelyiknek mondjuk a költségvetését rendben kellene tennie. Ugyanakkor valamennyire reflektálni kell a Parlamentnek ezekre a felvetéseire és javaslataira.

Úgyhogy mondom, a teljeskörűség mellőzése nélkül, csak néhány példa arra, hogy azért milyen kemény kérdések várhatóak ebben a következő néhány hétben. És a jövő heti, májusi ECOFIN-ülésünkön már tájékoztatjuk a tárgyalások eredményéről a minisztereket, mi több, szeretnénk bizonyos kérdésekben bővebb mandátumot kérni, mint az eredeti, márciusi általános megközelítés, hiszen szükségünk van a tárgyalások során egy politikai mozgástérre ahhoz, hogy az Európai Tanács elvárásának megfelelően június végére a Parlamenttel való megállapodást biztosítani tudjuk.

Ha bármi kérdés van ezzel kapcsolatban, akkor szívesen megállok most itt.

ELNÖK: Akkor válasszuk ezt ketté. Tehát kérem a bizottság tagjait, hogy aki ebben a témában szeretne kérdést intézni az államtitkár úrhoz, akkor azt kérem, most jelentkezzen, most tegye meg, és majd utána folytatjuk. Az ügy súlyosságára tekintettel tehát szeretnénk a kérdéseket különválasztani.

Van-e akkor kérdés ezzel kapcsolatban? *(Balczó Zoltán: Hozzászólás.)* Ehhez a témához, vagy pedig a következő témához is?

Balczó Zoltán hozzászólása

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Természetesen nem előre szeretnék hozzászólni, hanem a konvergenciaprogramhoz. Azt kérdezem, van-e mód rövid hozzászólásra most az elhangzottakkal kapcsolatban?

ELNÖK: Tessék parancsolni!

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Csak annyit, hogy amit az államtitkár úr mondott, annak számunkra, a Jobbik számára nagyon negatív üzenete van.

Nevezetesen: az európai döntéshozatal háromszögében a Bizottság, a Parlament és a Tanács kapcsán úgy ítéljük meg, hogy nyilván a Tanács az, amelyik képes a nemzeti érdeket erőteljesebben megjeleníteni. Az külön kérdés, hogy a döntéshozatalt, a minősített többségeket mi hogyan ítéljük meg, de a háromból mindenképpen ez a testület az. Teljesen nyilvánvalóvá válik ebben a Parlament szerepe, azzal, amit az államtitkár úr mondott, hogy gyakorlatilag azt a fordított szavazási rendszert kívánja érvényesíteni a bizottsági javaslat vagy döntés szerint is, amit az előbb említett.

Ez azt jelenti, hogy a Bizottságnak adja azt az erőteljes hatalmat, amelyik kicsit megerősíti azt a mások számára lehet, hogy erőteljes kifejezést, hogy Brüsszel azzal válik adott esetben - idézőjelben - "birodalmi központtá", ha a Bizottságnak, mint nem választott testületnek és alapvetően a Bizottság elnöke által irányított testületnek a megfelelő egyensúlya nem igazán érvényesül. Csak ennyit akarok mondani, hogy ebben a tekintetben, amit az államtitkár úr mondott, ezt mi a Parlament részéről egy negatív döntési felfogásnak tekintjük.

ELNÖK: Van-e más kérdés, kommentár? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs. Akkor megadom a szót az államtitkár úrnak. Ha gondolja, akkor válaszoljon az elhangzottakra.

Kármán András reflexiója

KÁRMÁN ANDRÁS nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár: Igen, szerintem teljesen releváns a felvetés, és valóban ez egy intézményközi harc, ha úgy tetszik, hogy a Bizottság versus a tagállamok között mekkora legyen a diszkréció lehetősége és a többi.

Én azt gondolom, hogy itt két szempontot mindenképpen mérlegelni kell. Az egyik az az, és maradjunk most a makrogazdasági egyensúlytalansági rendszernél, ott a Tanács alapvető meglátása az, hogy a politikai ownershipet, tehát a politikai azonosságot biztosítani kell. Tehát amikor megállapítást nyer, hogy túlzott egyensúlytalanság van egy adott országban, akkor nem a Bizottság az, amelyik letesz egy javaslatot, hogy ezt és ezt kell csinálni, hanem a Tanács invitálja, felszólítja, felkéri a tagállamot, hogy ő maga dolgozzon ki egy programot a saját problémája kezelésére. Ez kerül megvitatásra.

És végül ez az, ami utána majd számonkérésre kerül. De fontos az, hogy ne a Bizottság mint egy külső szereplődiktátum mondja meg, hogy mik azok a nemzeti gazdaságpolitikai lépések, amelyeket meg kell tenni. Az értékelésében, hogy az a program, amit a tagállam letett, elégséges vagy sem, ott szükség van a Bizottságra, de a programmal az azonosulást, a politikai azonosulást biztosítani kell. Tehát én azt gondolom, hogy már elvi szempontból is nagyon fontos, hogy ezt a szavazás metódusa is kifejezze.

Ugyanakkor a Tanács gondolkodásában is az volt, hiszen a szankciók kiszabásánál mi magunk is úgy konkludáltunk az általános megközelítésnél, hogy legyen ez az új típusú szavazási rend, mert azért azt is be kell vallani, hogy az elmúlt 10 évben 10 esetből tízszer úgy döntöttek a Tanács-tagok, hogy a Bizottság javaslatát leszavazva végül nem szabtak ki bírságot. Tehát kicsit egy olyan módon, hogy: „most te vagy bajban, de jövőre lehetek én is bajban, akkor ne tegyünk egymásnak rosszat.”

Tehát én azt gondolom, hogy van olyan helyzet, ahol szükség van egyfajta rendőrszerepre, és szükség van egyfajta független szerepre. És itt a Bizottságnak nyilván nagyobb súlya kell, hogy legyen, azzal együtt, hogy ilyenkor is lehetnek vis maior-helyzetek, tehát ott kell, hogy legyen, hogy lehet, hogy minősített többséggel, de a Tanács azért leszavazhatja a Bizottság javaslatát is.

Tehát én azt gondolom, hogy ezt a két szempontot, bocsánat, nem tudom jól a magyar megfelelőjét, de ezt a political ownershipet, tehát hogy magáénak érezze a programot, és azt, hogy ugyanakkor legyen egyfajta objektivitás a szankciók meghatározására, ezt kell valahogy jól egyensúlyba hozni, és ezzel a szemmel kell újra ránéznünk, hogy az, amit a Parlament akar, az meggyőződésem, hogy szélsőség, és túlmegy mindenben, azt nekünk nagyon figyelmesen végig kell nézni, hogy van-e még valamilyen eleme, ami esetleg beemelhető, anélkül, hogy ezt a balance-ot felborítanánk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha nincs több kérdés, akkor kérem, hogy folytassa, államtitkár úr!

Kármán András tájékoztatójának folytatása

KÁRMÁN ANDRÁS nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tehát a másik ilyen jelentős esemény, ami az elmúlt hetekben történt, hogy az európai félév második szakaszába léptünk, amikor a tagállamok a korábbi iránymutatások alapján április 15-éig benyújtották a stabilitási vagy konvergenciaprogramjaikat, az eurózóna-országok stabilitási, a nem eurózóna országok konvergenciaprogramot készítenek, valamint a nemzeti reformprogramot. Magyarország is határidőre elkészítette mindkét dokumentumot és benyújtotta, és én azt gondolom, hogy mind formáját tekintve - itt vannak bizonyos formai elvárások, mi mindenre kell kiterjednie ennek a dokumentumnak -, mind tartalmát tekintve nem kell szégyenkezni, egy igen alapos programot fogadott el a kormány még áprilisban és került benyújtásra.

Ez a konvergenciaprogram alapvetően a március elején meghirdetett Széll Kálmán-tervre épül, és egy középtávú makrogazdasági kitekintést és egy középtávú költségvetési programot vázol fel. A Széll Kálmán-tervhez hasonlóan a program központi eleme az államadósság GDP-arányos csökkentése és folyamatos csökkenő pályára tétele az államadósság-aránynak. Teszi ezt kétféle módon: egyik részről olyan meghatározóan kiadási oldali intézkedéseket mutat be, amelyek a költségvetésnek a hiányát tartós módon csökkentik és biztosítják a vállalt hiánycélok elérhetőségét, ez 2,5 százalékos hiányt jelent jövőre, 2,2 százalékos 2013-ra, tehát mindenképpen egy 3 százalékos alatti hiánycélt a következő évekre, és oly módon teszi, hogy a kiadáscsökkentő intézkedések jó része olyan területekre koncentrál, amelyekről úgy látjuk, hogy a magyar növekedés középtávú lehetősége szempontjából kritikusak.

Személyes meggyőződésem is az, hogy a magyar gazdaság múltbeli alacsony növekedésének a fő oka az alacsony foglalkoztatás, Európa egyik legalacsonyabb foglalkoztatási rátája, ami mögött nagyon-nagyon fontos az alacsony aktivitási ráta, tehát kevés a foglalkoztatható ember, alacsony a munkavállalási hajlandóság. A Széll Kálmán-terv bejelentett intézkedéseivel összhangban tulajdonképpen számos intézkedés van ebben a konvergenciaprogramban részletesen leírva, amelyik a gazdasági aktivitási ráta emelésén keresztül, a munkavállalási hajlandóság erősítésén keresztül tud hozzájárulni egy magasabb foglalkoztatási szint és egy magasabb növekedés eléréséhez. Tulajdonképpen ez a két elem, tehát a költségvetési hiánynak a kiadásoldali csökkentése és a foglalkoztatásnak a növelése és ezen keresztül a magasabb növekedési pálya kialakítása az, ami két oldalról megtámasztja és biztosítja az államadósság GDP-arányos csökkentését.

Ebben a programban két makrogazdasági pályát is bemutatunk. Ezek nagyon sok szempontból ugyanazokra a külső feltételezésekre épülnek. A lényegi különbség alapján két gazdasági, egy konzervatívabb, ha úgy tetszik, pesszimista és egy dinamikusabb, optimista program is bemutatásra kerül. A két növekedési pálya alapvetően abban különbözik egymástól, hogy az általam említett strukturális reformintézkedéseknek van egy nehezen számszerűsíthető, de kétségtelenül létező és jelentős, másodkörös növekedési hatása. Tehát egyik részről az aktivitás növekedésén keresztül mi várunk egy erősebb foglalkoztatásbővülést, másrészt a költségvetési hiány és az államadósság csökkenésén keresztül egy hozamcsökkenést és ennek pozitív hatását a beruházásokra és a növekedésre.

Azonban van egyfajta bizonytalanság azzal kapcsolatban, hogy mennyire gyorsan tud ez a hatás, ez a pozitív másodkörös hatás megjelenni. Emiatt amikor mi a költségvetés megalapozottságához a számokat kiszámoltuk, akkor prudens módon a konzervatív pályával számoltunk, ami tehát lassan engedi át ezeket a pozitív hatásokat, és ahol bizonytalanság van, ott mindenhol a konzervatív és pesszimista oldalon marad, nem számol a hozamok csökkenésével, nem számol emiatt magasabb beruházással és magasabb gazdasági aktivitással. És van egy optimista forgatókönyv, amelyik meg azt mondja, hogy ezek a hatások, mivel egy elég komplex programról van szó, ami egyszerre több irányból próbálja ezeket a hatásokat felerősíteni, és akkor itt azért megemlíteném azokat az adóreformokat és főleg a személyi jövedelemadó-reformot, ami azért a foglalkoztatás növelése szempontjából szintén egy nagyon lényeges lépést jelent. Tehát az optimista pálya azt feltételezi, hogy mivel itt egy komplex és összetett, egy irányba mutató programmal állt elő a kormány, emiatt feltételezhetjük, hogy ezek a pozitív hatások már két-három éves távon is igen érezhetően megjelennek, és ezeket mutatja be ez a gazdasági pálya. Tehát eszerint láthatunk egy 3-3,5 százalékos GDP-növekedéssel számoló pályát és egy ennél érdemben magasabb, 4-6 százalékos növekedéssel számoló pályát.

Én megállnék most itt, mert én gondolom, az anyagot a képviselők többségének volt lehetősége olvasni, és a kérdésekre meg szívesen válaszolok, ha tudok.

Kérdések

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! A kérdések ideje elérkezett. Akinek kérdése van, kérem, most jelentkezzen! *(Jelzésre:)* Mile alelnök úr!

Mielőtt hozzákezdenénk a kérdésekhez, még az előzőhöz lett volna egy kérdésem. Magyarország gyakorlatilag az EU-tagságának a kezdete óta úgynevezett túlzott deficiteljárás alatt áll. Várható-e, hogy a kormány által benyújtott, államtitkár úr által is említett konvergenciaprogram nyomán ez az eljárás hamarosan lezárul? Egyáltalán mikor kerülhet ez a kérdés az ECOFIN napirendjére?

És akkor megadom a kérdés lehetőségét az alelnök úrnak.

MILE LAJOS (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Egypár kérdés megfogalmazódott bennem azok után, amik elhangzottak. Egyrészt valószínű, hogy ennek a dokumentumnak az életszerűsége azért nagyban múlik azon, hogy milyen folyamatokat tapasztalhatunk akár a jelenben és a közelmúltban is, hiszen valamiféle elmozdulást ezeknek a megvalósíthatósága irányában már látni kellene vagy eddig is kellett volna látni. Ismereteim szerint például jelen pillanatban a hiány olyan mértékű, hogy elég komoly aggodalomra ad okot. De ez a fajta tapasztalat mennyire támasztja majd alá mindazt, amit a dokumentumban leírtak? Hiszen a folyamat éppen ellentétes azzal, mint amit megfogalmaz a dokumentum.

Másrészt a foglalkoztatás mint gazdaságélénkítő, gazdaságerősítő szegmens, itt az ön előadásában leginkább a munkavállalói hajlandóság exponálódott mint kategória. Én azt gondolom, hogy ez egy kicsikét egyoldalú, hiszen itt nemcsak arról van szó, hogy valamiféle lélektani és aktivitásbeli problémák vannak, hanem itt maga a lehetőség is olyan, ami elég szűkös. Tehát létező munkahelyek nélkül nagyon nehéz ezt az aktivitást számon kérni.

Sőt, azt is kimondta, hogy a konzervatív verzió nem számol gazdasági aktivitásnövekedéssel vagy tulajdonképpen erőteljes gazdasági aktivitásnövekedéssel. Számomra ez így ellentmondásos. Tehát hogyha nincs valamiféle komoly növekedés és nincsenek beruházások, nincs gazdasági aktivitás, fejlesztési készség, lehetőség, akkor kérdezem, hogy honnan lesznek a munkahelyek. Ha a mostani adatokat nézzük, most is azt kell tapasztalnunk, hogy a munkanélküliség egyáltalán nem csökkenő tendenciát mutat. Tehát ellentmondást érzek a mostani folyamatok és egyáltalán a költségvetés helyzete és a dokumentum által megfogalmazott célok kivitelezhetősége között.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Balczó Zoltán képviselő úré a szó!

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Megnyugtató, hogy Mile alelnök úr is hozzászólt, nemcsak kérdezett - az enyém is hozzászólás lesz.

Hadd bocsássam előre: úgy ítélem meg a mai ülésünket, hogy a megfelelő ember, a megfelelő bizottság és a nem megfelelő időpont. A konvergenciaprogramnak most sokkal nagyobb a szerepe, mint eddig, az európai szemeszter keretébe ágyazva jelölte most az államtitkár úr is. Tehát nyilvánvalóan amikor majd megalkotja a költségvetési törvényét az Országgyűlés - és persze igaz, hogy mi fogjuk itt, a magyar parlamentben megszavazni -, a végső makrogazdasági pályának a rögzítése, amelynek a konvergenciaprogram benyújtása, elfogadása az egyik lépése, valamikor júliusban fog lezajlani egy pénzügyminiszteri tanács általi elfogadással.

Szóval ebben a helyzetben az, hogy a Magyar Országgyűlés illetékes bizottsága a konvergenciaprogramról nem akkor beszélhetett, és itt nem elsősorban csak ellenzéki kritikára gondolok, hanem adott esetben kormánypárti javaslatra, amikor ezt kiküldte, kivitte a kormány Brüsszelbe, ezt én rendkívül helytelennek tartom, és mondom a példát. Egy osztrák

alelnöki küldöttség járt itt csütörtökön. Én megkérdeztem, hogy náluk ez hogy zajlik. Sajnálattal mondta el, hogy a plenáris ülés nem foglalkozott vele, de van egy albizottságuk, amelyik megtárgyalta a kormány konvergenciaprogramját, illetve stabilitási programját. Megtárgyalták, módosították, és kötelező mandátummal kellett elutaznia a kormánynak ezt benyújtani.

Tehát én úgy látom, hogy ebben a rendszerben az Országgyűlés költségvetés-alkotói joga egyszerűen közvetve sérül, mert ebben a bizonyos fázisban nem volt módja arra az Országgyűlés illetékes bizottságának, hogy elmondja a véleményét a konvergenciaprogramról.

Én most nagyon röviden, felsorolásszerűen el kell, hogy mondjam, mert mindig tagadják, hogy ez megszorítás lenne. Akkor kezdjük azzal, hogy: álláskeresési segély megszüntetése, a bérpótló juttatás átalakítása, az álláskeresési járadék maximális folyósítási idejének csökkentése, a táppénzrendszer átalakítása, a családtámogatási ellátás nominális szintjének rögzítése, a reálérték csökkenése, a próbaidő kitöltésének lehetősége, 44 órát dolgozhatnak a munkavállalók, 40 órára járó bérért, egyoldalú döntés alapján a munkáltató lehetővé teheti, hogy ne pótlékkal, hanem szabadidővel honorálja ezt, a nyugdíjrendszer átalakítása. *(Dr. Botka László távozik az ülésről.)*

Egyetértünk a rokkantsági nyugdíj felülvizsgálatával, de ha tudjuk előre, hogy 120 ezer embert vissza akarunk küldeni, függetlenül a saját maga munkavállalási készségétől, a nem létező munkahelyekre, akkor ezt megint egy előre kijelentett számnak tekintjük, ugyanúgy, ahogy tudjuk előre, hogy mennyit, hány milliárdot kell a gyógyszerkasszából kivonni. Mert igaz ugyan, hogy kiemelkedően magas a gyógyszerekre fordított kiadás, de kiemelkedően rosszak az egészségügyi mutatók.

A felsőoktatásban az a tény, hogy az államilag támogatott helyeket 53 450-ről 2011-re 30 ezer főre csökkentik, ez egy rendkívül súlyos megszorítás, mert az lesz a következménye, hogy a többiek költségtérítéses képzésben vesznek részt. Nem lesz tandíj, betartja a kormány, de olyan módon kerülnek be, jelentős részben csak költségtérítéssel a hallgatók, hogy ez a társadalmi mobilitást fogja felszámolni. Nem folytatom tovább.

Annyit tudok a konvergenciaprogrammal kapcsolatban mondani, hogy én megnéztem most a 2008-as országtanulmányt, amit az IMF adott ki a hitelfelvetelek kapcsán. Ott hajszálpontosan ezek az elvárások köszönnek vissza, amik itt megvalósultak. Egy különbség van, hogy az a kormány ezt úgy vállalta, hogy teljesíti az IMF-diktátumokat. Orbán Viktor miniszterelnök úr gazdasági szabadságharcot hirdetett, és gyakorlatilag önként hajtja végre ezt. Most idézem az államtitkár urat, más dolog kapcsán pontosan ezt mondta: „A programmal való azonosulást politikailag biztosítani kell.” Tehát egy jelentős médiakommunikáció igyekszik ezt az egész programot úgy beállítani, mintha semmi köze nem lenne a megszorításokhoz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársam! Csak a pontosság kedvéért szeretném elmondani, hogy amit megfogalmazott a képviselő úr, annak csak a fele igaz. Tudniillik március 22-én volt egy nagybizottsági ülés, pontosabban az Országgyűlés konzultációs ülése, ahol a képviselő úr is jelen volt, ahol a miniszterelnök úr beszámolt a tervezett, úgy tudom, március 24-25-ei Európai Tanács-ülésre készülvén a magyar kormány álláspontjáról. Tehát ott már szó volt a készülő konvergenciaprogramról és az úgynevezett nemzeti reformprogram főbb elemeiről, amit április 15-én nyújtottunk be. Tehát ebben az esetben szó volt erről, minden párt képviselője ott volt, és senki nem kifogásolta ezt. Ott a képviselő úr elmondta majdnem ugyanezt a felvetését, és arra válaszolt is a miniszterelnök úr.

A másik dolog, a pontosság kedvéért: bizottságunk április 26-án tárgyalta a nemzeti reformprogram főbb elemeit, Cséfalvay Zoltán államtitkár úr tájékoztatásával. Úgy állapodtunk meg - őszinte vagyok, időhiány miatt, tudniillik próbáltunk folyamatosan

egyeztetni az államtitkár úrral -, itt két dolgot kellett összehozni: az egyik, hogy hétfőn vagy kedden szeretnénk volna megtartani a bizottsági üléseket, tekintettel képviselőtársaim elfoglaltságára. Másrészt pedig az államtitkár úrnak elég sokat kell Brüsszelbe utaznia. Tehát április 26-án, kettéválasztva a témát, először a nemzeti reformprogramról szoltunk, és éppen a képviselő úr vetette fel, hogy: „és hol van a konvergenciaprogram?” Mihelyt az időpont megfelelő volt mindannyiunk számára, úgy ez a bizottsági ülés létrejött. Köszönöm szépen. Tessék parancsolni!

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Kénytelen vagyok röviden vitatkozni az elnök úrral. Az a nagybizottsági ülés zártkörű volt, de annyit azért elmondhatok, hogy ezek a konvergenciaprogramot meghatározó intézkedések, amelyeket én felsoroltam, ott ilyen szinten nem kerültek ismertetésre.

A miniszterelnök úr egy dologban értett egyet: amikor valóban azt vettem fel, hogy ebben a rendszerben vajon hogyan valósul meg az Országgyűlés költségvetési joga, milyen módon tud beleszólni abba, hogy mi kerül ki? Ő azt mondta, hogy: „képviseelő úr, ez valóban egy valós probléma.” Tehát én ezt a valós problémát szerettem volna itt megerősíteni, és az osztrák példát annyiban elmondani, hogy ott nem tájékoztatásról van szó, hanem egy bizottsági általi elfogadásról, vagy annak egy viszonylag, nem akarok a részletekbe menni, kötött mandátummal való képviseletéről, amit én mondjuk szerencsésebbnek tartok, mint a mi rendszerünket. Az új alkotmányban ez kategorikusan szerepel, úgyhogy kíváncsian várom majd, hogy ez intézményileg hogy valósul meg.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ez lett volna a válaszom a képviselő úr mondandójára, de elmondta. Mi is várjuk ezt. Nyilvánvaló, hogy a 2004. évi LIII. törvényt ennek megfelelően módosítani kell.

Kérdezem képviselőtársaimat, van-e még kérdés. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok ilyen jelzést. Akkor megadom a szót az államtitkár úrnak. Kérem, válaszoljon a feltett kérdésekre!

Kármán András válaszai

KÁRMÁN ANDRÁS nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a kérdéseket. Az ideai hiányfolyamatokkal kapcsolatban, ami nem egy hangsúlyos eleme ennek a konvergenciaprogramnak, de valóban nagyon fontos minden programnál, hogy reális legyen a kiindulóbázis, és egy elérhető költségvetésről tervezzük a következő évek költségvetését.

Az ideai évben az első 2-3 hónap valóban magasabb hiánnyal zárt, mint az elmúlt években megfigyelhető volt, ugyanakkor a legfrissebb hírek szerint az áprilisi hónap viszont már egy többletet mutatott. Tehát ha az első négy hónapot nézzük, már jobb a kép. Ennek két oka van. Egyrészt az ideai évben viszonylag sok, korábban nem létező vagy rendkívüli bevétel van a költségvetésben, aminek a befolyása, a realizációja az év második felében várható, miközben a kiadások meg nagyjából úgy alakulnak, ahogy szoktak alakulni a korábbi években. Tehát igazából nincs jó összehasonlítási alap ehhez.

Ugyanakkor az is igaz, hogy vannak bizonyos objektív kockázatok, amikre a kormány már nagyon korán úgy reagált, hogy felállított egy 250 milliárd forintos alapot, elsősorban a kiadási tételek zárolásával, majd látva, hogy tovább növekedtek azok a külső kockázatok, amelyek a magyar költségvetés teljesítését veszélyeztetik, a kormány végül úgy döntött, hogy el is vonja ezt a zároltatott pénzt, tehát tartóssá teszi ezt a megtakarítást. *(Lipők Sándor és Gyopáros Alpár távoznak a bizottsági ülésről.)*

Én azt gondolom, hogy nincs ma elemző, aki ennek az intézkedésnek a fényében látna még további kockázatot a magyar költségvetés 2011-es teljesítésében. Tehát ilyen értelemben

nyugodtak lehetünk, hogy valós és elérhető 2011-es költségvetésről indul majd ez a középtávú költségvetési program.

A másik témakör, ami valóban nagyon fontos kérdés, hogy itt vannak nagyon lényeges intézkedések, amelyek a munkaerő-kínálatot növelik, és hogy fog ez több munkahelyben végződni. *(Dr. Molnár Csaba távozik a bizottság üléséről.)* Én azt gondolom, hogy valóban egyszerre kell a munkaerő-kínálatot és a -keresletet is erősíteni. A kormány januárban meghirdette az új Széchenyi-tervet, amelynek a kis- és középvállalkozások, amelyek eleve a foglalkoztatásban a legfontosabb szerepet képviselik a magyar gazdaságban, illetve több olyan ágazat, amelyik nagyfoglalkoztató, tehát humántőke-intenzív termelést folytatnak, tehát szolgáltató szektorokban és a többi, turizmusra gondolok, egyéb ehhez kapcsolódó szolgáltatásokra, ezek kedvezményezettjei ennek a támogatási rendszernek, ennek a programnak. Emellett utaltam rá, hogy azért az adórendszerben is bizonyos változtatások, a társaságiadó-csökkentés megint csak elsősorban a kis- és középvállalkozások számára és a többi, mindez hozzáadódik azokhoz az eszközökhöz, amelyek elsősorban mobilizálni kívánják a magyar társadalom munkaerő-tartalékait. Tehát azért azt látni kell, hogy amikor ennyire szélsőségesen eltolódott a foglalkoztatott-eltartott arány, akkor azért nem lehet fenntartható költségvetést meg államadósság-csökkentést hosszú távra tervezni.

Tehát az, hogy ma Magyarországon a munkaképes korú lakosság 12 százaléka rokkantnyugdíjasként van számon tartva és 6 százalék alatt van minden szomszédos országban ez a mutató, azt mindenki érzi, hogy ennek nem objektív okai vannak. És nem azokról a honfitársainkról van szó, akik valóban olyan sérültek vagy olyan betegségük van, hogy nem képesek dolgozni, itt arról van szó, hogy sok olyan ember van, aki ebbe a rendszerbe kvalifikálta magát és valóban dolgozik, csak a feketegazdaságban. Na most, két módon lehet ezen segíteni, egyrészt hogy csökkentjük az adókat, tehát jobban megéri bevallani a jövedelmet, másik részről szigorítjuk az ezekhez a juttatásokhoz, segélyekhez való hozzáférést, hogy tényleg azok kapják, akiknek erre szükségük van. Tehát én ezt értem, hogy személy szerint ez konfliktusokat vagy alkalmazkodási nehézséget jelent, de énszerintem a társadalom többségének ez a - hogy mondjam - fair érzetével, hogy ezt így tartja helyesnek, ez találkozik. Szerintem innen érdemes megközelíteni az intézkedéseknek egy elég nagy részét.

Ami a túlzott deficiteljáráshoz való viszonyt illeti, a bizottság most értékeli ezeket a dokumentumokat, ez május végére lesz meg, utána bizonyos előkészítő vitákra sor kerül már a Gazdasági és pénzügyi bizottságban és annak az albizottságaiban, és a június 20-ai ECOFIN-en fog szerepelni tulajdonképpen a Bizottságnak az értékelése. Túlzott deficiteljárás alatt lévő országok esetében ez az értékelés reflektál arra is, hogy a jelenlegi fázisban szükség van-e további intézkedésre, vagy pedig - hogy úgy mondjam - sínen van a folyamat és tovább kell figyelni, de nincs szükség semmiféle beavatkozásra.

Én optimista vagyok ebben a tekintetben, és azt gondolom, hogy az itt bemutatott programok és az itt bemutatott makrogazdasági pálya közel fog állni a bizottságnak az értékeléséhez, és nagyon bízom abban, hogy az lesz a konklúzió a magyar túlzott deficiteljárás kapcsán, hogy nem igényel beavatkozást jelen fázisban. Ugyanakkor nincs is ma olyan helyzet, hogy konkludálni lehetne a túlzott deficiteljárás megszüntetését, hiszen nekünk 2011 a végső határidő, tehát itt meg kell várni, bármennyire is többletet várunk az idej költségvetésben a mai folyamatok alapján, de meg kell várni, hogy a 2011-es szám az tényszám legyen. Tehát se azt nem várom, hogy feloldják a magyar túlzott deficiteljárást, mert annak nincs most itt az ideje, ugyanakkor a program alapján nagyon-nagyon bízom abban, hogy semmiféle további intézkedést nem fog a Bizottság kérni. El tudom azt képzelni, hiszen itt azért egy folyamatnak a közepében vagyunk, hogy utal arra, hogy a programnak az implementálását továbbra is figyelemmel követi és azt monitoringolja. De ennél többet én nem várok. *(Káli Sándor távozik az ülésről.)*

Végül a nemzeti parlament, a nemzeti parlament szerepe és költségvetés-alkotásnak a joga, versus a várható ajánlások, a konvergenciaprogram kapcsán. Valóban, az európai félévnek az egyik fontos újdonsága az, hogy a Bizottság által előterjesztett ajánlások, amiket a Tanács egyébként megtárgyal és a Tanács fogja végül elfogadni, azok nyilvánosak lesznek, és reflektálni fognak olyan kérdésekre, amelyek érintik a jövő évi költségvetést, ez nyilvánvaló. Itt azonban, bár ez most tulajdonképpen precedens nélküli dolog, de az eddigi információim alapján én messze nem számítok arra, hogy itt most a költségvetésnek a részletes soraihoz fognak hozzászólni. Tehát mindenképpen egy általánosabb iránymutatásra számítok, és ez nem kötelező, hanem úgy mondják, hogy *complier explain* alapon, tehát ha nem fogadja el a kormány és a parlament, akkor a kormány köteles nyilvánosan megmagyarázni, hogy miért nem fogadta el ezt az ajánlást, tehát egyfajta nyilvánosság elé viszi ezt a fajta diskurzust nem egyetértés esetén. De én azt gondolom, hogy ez semmit nem változtat azon, hogy a magyar költségvetésért továbbra is ez a parlament lesz felelős, és a költségvetés előkészítéséért pedig a magyar kormány lesz a felelős, csak bizonyos gazdaságpolitikai kérdéseknél számítok arra, hogy lehet egyfajta ilyen diskurzus és véleménycsere.

Köszönöm, én ennyit gondoltam.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretném tájékoztatni a bizottságot, hogy május 30-31-én kerül sor Budapesten a COSAC 45. plenáris ülésére - nyilván képviselőtársaim tudják, ez a nemzeti parlamentek európai ügyekkel foglalkozó bizottságának a találkozója. Bizottságunk életében ez a legfontosabb, Magyarország először tölti be az Európai Unió soros elnökségét, és ennek kapcsán pedig bizottságunk először szervezi a plenáris ülést. Február 10-11-én már megszerveztük a COSAC elnökségi ülést, ami, hál' istennek, jól sikerült. Nos, a magyar elnökség során megrendezésre kerülő parlamenti rendezvények közül másodrészt a legjelentősebb esemény. Nagyszámú résztvevő, mintegy 300-350 politikus lesz itt, ez az egyik legnagyobb eseménye az Országgyűlésnek.

Mivel a COSAC plenáris ülése hétfői és keddi napokra esik, ezért jó hír a képviselőtársaimnak, hogy azon a héten az Országgyűlés nem ülésezik, tehát ezzel is kifejezzük ennek a rendezvénynek a fontosságát. A rendezvény házigazdája a bizottság elnökeként én vagyok. Tisztelettel kérem képviselőtársaimat - a meghívót minél hamarabb el fogjuk küldeni a COSAC plenáris ülésére, amelyet a Parlament Felsőházi termében tartunk -, hogy minél nagyobb számban jöjjenek el. Egyébként amint véglegesítésre kerül a program, a titkárság megküldi a bizottság minden tagjának.

Az Európai Bizottság részéről Maroš Šefčovič alelnök úr, az intézményi kapcsolatokért és a nemzeti parlamentekért is felelős biztos vesz ezen részt. Az ülést követően az ő kérésére május 31-én, kedden délután, várhatóan 14 órától, egy külön találkozóra kerül sor a biztos úrral, ahova szintén szeretettel várom a bizottságunk tagjait. Meghívást kapnak továbbá a frakcióvezetők és a külügyi bizottság tagjai is.

Tisztelt Képviselőtársaim! A bizottsági ülést bezárom... *(Jelzésre.)* Látom, még kérdezni akar Szalay képviselő úr.

DR. SZALAY PÉTER (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Csupán hozzáfűznék valamit ahhoz, amit az államtitkár úr elmondott a foglalkoztatási ráta vonatkozásában. Közben nekem beugrott, hogy igazából elengedhetetlen a táppénzes rendszer, illetőleg a rokkantsági nyugdíjrendszer felülvizsgálata, mert mind a kettő rendkívül liberális módon lett működtetve az elmúlt időszakban. Itt csak példaként megemlíteném az úgynevezett passzív táppénzt. Nem tudom, az államtitkár úrnak mond-e ez valamit, hogy megáll az orvos előtt a beteg, és azt mondja: „kérem szépen, engem kidobtak a

munkahelyemről, és nekem jár 30 nap passzív táppénz. Nem betegségre, hanem nekem jár.” Ezek nagyon nehéz kérdések.

És a másik pedig a 12 százalék. Nagyon értetlenül nézik a 12 százalék-6 százalék relációt, akik hallgatják ezt. Ennek a gyakorlati oldala az, hogy valóban rendkívül liberális volt a rokkantság megállapítása, különösen a neuropszichiátriai kórképek esetében. Tehát ha valaki azt mondta, hogy kérem szépen, én félek bemenni a munkahelyemre, akkor holnap már rokkantnyugdíjat kapott. Tehát ezeket a dolgokat valóban radikálisan, keményen a helyükre kell tenni. Egyben mondom ezt Balczó képviselőtársamnak is.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselőtársam. Vitát nem nyitunk. Máskor, azt kérem, jobban figyeljen, képviselő úr, hogy az adott napirendi pontnál tegye fel a kérdéseket, mert a vitát lezártuk, de köszönjük szépen ezt a fontos kiegészítést, különösen az államtitkár úr részére fontos kiegészítés volt.

Tehát akkor a bizottsági ülést bezárom, és majd a következő alkalommal, nem tudom mikor, de találkozunk.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 52 perc)

Dr. Hörsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Farkas Cecília és Madarász Mária